

جولایز نوبل اقتصاد

www.ketab.ir

محمود قنادان

عضو هیات علمی دانشگاه تهران

انتشارات دانشگاه تهران

شماره ۳۲۹۱

شماره مسلسل ۷۲۱۴

قنادان، محمود. جوایز نوبل اقتصاد / محمود قنادان. تهران: دانشگاه تهران. مؤسسه انتشارات. ۱۳۹۱. د. ۶۵۷ ص. (انتشارات دانشگاه تهران: شماره ۳۲۹۱).	
ISBN 978-964-03-6339-3	
فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا. کتابنامه به صورت برنویس. برندگان جایزه نوبل - سرگذشتنامه اقتصاددانان - سرگذشتنامه. جایزه نوبل. دانشگاه تهران. مؤسسه انتشارات. ۹۹ ق ۹ / ن ۹۱۱ AS شماره کتابشناسی ملی	
۱۳۹۱ ۲۷۳۶۳۰۱	۰۰۱/۴۴

ISBN:978-964-03-6339-3

9 789640 363393

عنوان: جوایز نوبل اقتصاد

تألیف: دکتر محمود قنادان

نوبت چاپ: اول

تاریخ انتشار: ۱۳۹۱

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

ناشر: مؤسسه انتشارات دانشگاه تهران

چاپ و صحافی: مؤسسه انتشارات دانشگاه تهران

«مسئولیت صحت مطالب کتاب با مؤلف است»

«کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است»

بها: ۱۶۵۰۰۰ ریال

خیابان کارگر شمالی - خیابان شهید فرش مقدم - مؤسسه انتشارات دانشگاه تهران

پست الکترونیک: press@ut.ac.ir - سایت <http://press.ut.ac.ir>

پخش و فروش: تلفکس ۸۸۰۱۲۰۷

فهرست مطالب

پیشگفتار الف

پیشش لؤل

بنیاد نوبل و جوایز نوبل (۱-۳۴)

پیشش دوم

علم اقتصاد و برندگان جوایز نوبل اقتصاد

۱۵۹ ۲۱- ژرار دو برو (۱۹۸۳) ۱۶۷ ۲۲- جان ریچارد استون (۱۹۸۴) ۱۷۱ ۲۳- فرانکو مودیلیانی (۱۹۸۵) ۱۷۷ ۲۴- جیمز بوکانان (۱۹۸۶) ۱۸۳ ۲۵- رابرت سولو (۱۹۸۷) ۱۸۹ ۲۶- موریس آله (۱۹۸۸) ۱۹۵ ۲۷- تریگو هاوالمو (۱۹۸۹) ۲۰۳ ۲۸- مری مارکوویتس (۱۹۹۰) ۲۰۹ ۲۹- مرتون میلر (۱۹۹۰) ۲۱۷ ۳۰- ویلیام شارب (۱۹۹۰) ۲۲۵ ۳۱- رونالد کوز (۱۹۹۱) ۲۳۱ ۳۲- گری بکر (۱۹۹۲) ۲۳۹ ۳۳- دوگلاس نورث (۱۹۹۳) ۲۴۵ ۳۴- رابرت فوگل (۱۹۹۳) ۲۵۳ ۳۵- جان چارلز هارسانی (۱۹۹۴) ۲۵۷ ۳۶- جان نش (۱۹۹۴) ۲۶۳ ۳۷- رینهارد سلتن (۱۹۹۴) ۲۶۷ ۳۸- رابرت لوکاس (۱۹۹۵) ۲۷۳ ۳۹- جیمز میرلیس (۱۹۹۶) ۲۷۹ ۴۰- ویلیام ویکری (۱۹۹۶)	۱- یان تینبرگن (۱۹۶۹) ۳۵ ۲- راگنار فریش (۱۹۶۹) ۴۱ ۳- پل سامونلسون (۱۹۷۰) ۴۷ ۴- سیمون کوزننس (۱۹۷۱) ۵۳ ۵- جان ریچارد میکس (۱۹۷۲) ۵۹ ۶- کنث ارو (۱۹۷۲) ۶۷ ۷- واسیلی لئون تیف (۱۹۷۳) ۷۳ ۸- فریدریش هایک (۱۹۷۴) ۷۹ ۹- گونار میردال (۱۹۷۴) ۸۷ ۱۰- تبالینگ کوپمنز (۱۹۷۵) ۹۳ ۱۱- لئونید کانترویچ (۱۹۷۵) ۹۷ ۱۲- میلتون فریدمن (۱۹۷۶) ۱۰۳ ۱۳- جیمز مید (۱۹۷۷) ۱۰۹ ۱۴- برتیل اوهلین (۱۹۷۷) ۱۱۵ ۱۵- الکساندر سایمون (۱۹۷۸) ۱۲۱ ۱۶- ویلیام آرتور لونیس (۱۹۷۹) ۱۲۷ ۱۷- تئودور شولتز (۱۹۷۹) ۱۳۳ ۱۸- لارنس کلاین (۱۹۸۰) ۱۳۹ ۱۹- جیمز توبین (۱۹۸۱) ۱۴۵ ۲۰- جورج استیگلز (۱۹۸۲) ۱۵۳

- ۴۱- مایرون اسکولز (۱۹۹۷) ۲۸۵
- ۴۲- رابرت مرتون (۱۹۹۷) ۲۹۱
- ۴۳- آمارتیا سن (۱۹۹۸) ۲۹۵
- ۴۴- رابرت ماندل (۱۹۹۹) ۳۰۱
- ۴۵- جیمز مکمن (۲۰۰۰) ۳۰۵
- ۴۶- دانیل مک فاد (۲۰۰۰) ۳۱۱
- ۴۷- روزه اشتیگلنیز (۲۰۰۱) ۳۱۷
- ۴۸- مایکل اسپنس (۲۰۰۱) ۳۲۳
- ۴۹- جورج آکرلوف (۲۰۰۱) ۳۲۷
- ۵۰- ورنون اسمیت (۲۰۰۲) ۳۳۳
- ۵۱- دانیل کانمن (۲۰۰۲) ۳۳۹
- ۵۲- رابرت انگل (۲۰۰۳) ۳۴۵
- ۵۳- کلیو گرنجر (۲۰۰۳) ۳۵۱
- ۵۴- ادوارد پرسکات (۲۰۰۴) ۳۵۷
- ۵۵- فین کیدلند (۲۰۰۴) ۳۶۳
- ۵۶- رابرت اومان (۲۰۰۵) ۳۶۹
- ۵۷- توماس شلینگ (۲۰۰۵) ۳۷۵
- ۵۸- ادموند فلپس (۲۰۰۶) ۳۸۱
- ۵۹- اریک ماسکین (۲۰۰۷) ۳۸۹
- ۶۰- راجر مایرسون (۲۰۰۷) ۳۹۷
- ۶۱- لئونید هورویچ (۲۰۰۷) ۴۰۱
- ۶۲- پل کروگمن (۲۰۰۸) ۴۰۷
- ۶۳- اولیور ویلیامسون (۲۰۰۹) ۴۱۷
- ۶۴- الینور استروم (۲۰۰۹) ۴۲۱
- ۶۵- پیتر دایموند (۲۰۱۰) ۴۲۷
- ۶۶- دیل مورتسن (۲۰۱۰) ۴۳۷
- ۶۷- کریستوفر پیساریدز (۲۰۱۰) ۴۴۹
- ۶۸- توماس سارجنت (۲۰۱۱) ۴۵۵
- ۶۹- کریستوفر سیمز (۲۰۱۱) ۴۵۷
- پیشینه پژوهش**
- تحلیل محتوای کمی نتایج اعطای
- جوایز نوبل اقتصاد ۴۶۳
- پیشینه پژوهش**
- نمایه‌ها، رفرنس‌ها، واژه‌نامه‌ها
- تخصصی و داده‌های جانبی ۵۰۵

ای برادر تو همان اندیشه‌ای مابقی تو استخوان و ریشه‌ای
گر گل است اندیشه تو، گلشنی و ر بود خاری تو هیمة گلشنی
«مولانا»

پیشگفتار

در سبب تنظیم و تألیف این اثر

تدبیر و تدبیر در شرح احوال، خلاصه آثار و کیفیت افکار نوایغ اندیشمند، متفکران دانشمند و محققان صاحب قریحه منجمله برندگان جوایز نوبل از جمله جالبترین امور برای اهل تفکر و جاذبترین مشغله برای اهل تعب است؛ کسانی که اساس معرفت آنان الگو پذیرفتن و پیراستن پندار و کردار نیک است مطابق برترین‌های جهان خصوصاً در بسیاری از امور مادی و اقتصادی همانند نظریه‌ها، قانونمندی‌ها، مکتب‌ها، اندیشه‌ها و تفکرهای جدید مرتبط با آن و دوری و فاصله گرفتن با اموری که از تن اساسی و افراط در خور و خواب و خشم و شهوت برمی‌خیزد و به قول خواجه بزرگوار مصلح‌الدین سعدی دوری است از تعب و رنج و محنت.

کتابی که هم‌اکنون پیش روی شماست در رابطه با همین موضوع حاوی اطلاعات فشرده‌ای مشتمل بر خلاصه زندگی تحصیلی-تجربی و نظرات علمی ۶۹ نفر برندگان جوایز نوبل اقتصاد است که گستره زمانی آن، شروع اعطای جوایز نوبل اقتصاد یعنی سال ۱۹۶۹ تا پایان سال ۲۰۱۱ میلادی را در بر می‌گیرد. اطلاعات مربوط به این اثر بیشتر از منابع موجود و قابل دسترسی در زبان فارسی و انگلیسی و عمدتاً از سایت‌های کامپیوتری مرتبط فراهم شده است. مختصری از احوال شخصی بعلاوه خلاصه‌ای از افکار، اندیشه‌ها و نظریات علمی، و نمونه‌هایی از افکار نوشته‌های آنان و تجزیه و تحلیل‌های بعدی موضوع این کتاب است. این بررسی به منظور غنابخشیدن به منابع علم اقتصاد برای پارسی‌زبانان تهیه شده و زمان نشر آن چهار سال پس از تألیف کتاب "کلیات علم اقتصاد" اثر قبلی اینجانب است که توسط دانشگاه تهران منتشر شده و این کار تا حدودی ممارست و تمرین مشقی است در راستای تألیف کتابی در دست تدوین. در رابطه با اقتصاد آموزش که در آثار قبلی از او یاد کرده‌ام؛ به عبارت دیگر به دنبال ارائه مسائل اساسی علم اقتصاد، اینک نوبت بررسی افکار و اندیشه‌های برخی از اقتصاددانان برتری است که در طی چهل و سه سال گذشته آخرین معاصران و برجسته‌ترین اقتصاددانان از دیدگاه اعطاکنندگان جوایز نوبل اقتصاد می‌باشند. برای تنظیم این کتاب، نظرات این بزرگان به دفعات مورد مذاقه

لازم قرار گرفته، دسته بندی و شرح و تلخیص شده و با شرح احوال آنها در منابع و سایت های مختلف اینترنتی مقابله شده است؛ در این کار سعی در تهیه پوششی جامع بوده که نظرها و دیدگاه های بدون تکرار و به دور از دوباره نویسی آنان را در اختصار بیان نماید و کتاب لااقل برای استفاده کنندگان و خوانندگان، زمینه به روز شدن و به روز ماندن معلومات و یادآوری اندیشه علمی آنان را به قدر امکان فراهم آورد.

این کتاب جهت های اصلی برای شناخت عقاید برندگان جوایز نوبل اقتصاد را روشن می کند و مطالب آن ضمن مرور و تلخیص، موارد مفید را بطور عینی با ذکر منبع نقل مینماید. معمولاً هر مطلبی از هر کجا برداشته شده عیناً در آخر پاراگراف مربوطه ذکر گردیده، به دو علت: (۱) حفظ امانت و قابل کنترل بودن اطلاعات. (۲) تقویت اطمینان و اعتماد نسبت به صحت مطالب. البته در پاره ای موارد از مطالب این کتاب با استفاده از پروژه های تحقیق دانشجویان اطلاع پیدا کرده ام، بنابراین لازم بوده آنها را قبل از تنظیم نهایی دقیقاً با منابع اصلی مقابله کرده، ویرایش کنم و قسمت هایی از آنها را برای نشر انتخاب نمایم؛ این کار بعضاً به همین صورت انجام شده است. همواره بر این امید هستم که محققان بعدی با نوشتن کتابهای مرجع در استكمال و استغنای این امر بکوشند و منابع اقتصادی بیشتری در آینده در اختیار پارسی زبان قرار دهند.

رسم الخط نوشتار اسامی لاتین

خوانندگان عزیز توجه دارند که نوشتار فارسی درست و دقیق کلمات لاتین از زبان های گوناگون خصوصاً اسامی اشخاص که در این کتاب فراوان نیز دیده می شود مشکل مهمی است که اکثر نویسندگان و مترجمان با آن مواجه هستند؛ در عین حال که وحدت رویه ای در مورد آن وجود ندارد، صورت مسئله آن نیز بسیار پیچیده است، (خصوصاً در مورد اسامی مشترک کسانی که نام واحدی دارند لیکن در زبان های انگلیسی، فرانسه، آلمانی، اسپانیولی، ایتالیایی و امثالهم به صورت های متفاوت تلفظ می شود).

نوشتار فارسی چنین نامهایی درگیر مشکل تبعیت از یک یا چند زبان و توجه به زمان و مکان زندگانی و ملیت این افراد است؛ به خصوص آنهایی که از کشوری به کشور دیگر مهاجرت می کنند و تابعیت های متفاوتی را می پذیرند. به منظور پرهیز از آشفته تر کردن چنین امری، تا وقتی ما ایرانیان از یک آکادمی ملی و دموکراتیک در زبان و ادب پارسی برخوردار شویم از نوشتار مزلفان لغت نامه دهخدا پیروی کردم و بجز استثنای خاص و یا سهو از آن عدول نکردم به امید

اینکه این مهم، انشاءالله در آینده تاریخ این کشور و دیگر کشورهای پارسی زبان سامان پذیرد. لازم به یادآوری است که این نابسامانی در نوشتن نام‌های خاص و اسامی اشخاص در زبان‌های لاتین همواره زحمت افزایی‌های فراوانی به دنبال داشته برای مثال نام‌های ایرانی و اسماء خاص در حال حاضر به چندین روایت در نوشتار لاتین ظهور می‌کند و نه تنها اشخاص که شهرداری‌ها، بانک‌ها، وزارتخانه‌ها و ادارات گذرنامه در امر درج درست اسامی لاتین حیران و سرگردان هستند و بعضاً از کمک غیرتخصصی خود متقاضیان استفاده می‌کنند؛ ضمناً غالب ایرانیان از نوشتن درست و دقیق اسماء خاص به صورت لاتین در شک هستند و چون هیچ فرهنگستان و دانشگاهی تاکنون در این باره دستورالعملی نداشته و غالب مردم رسم الخط صحیحی را نمی‌شناسند، لاجرم هر روز غلط‌های جدیدی بر این کلاف سردرگم افزوده می‌شود. حتماً از این ادعا و گستاخی در زمینه نوشتار لاتین تعجب خواهید کرد؛ در این صورت بد نیست بدانید که ما ایرانیان امروز حتی در نوشتار لاتین و تلفظ نام کشور خودمان هم بی‌مشکل نیستیم، مثلاً وقتی در نوشتار، مملکت خویش را Iran می‌نویسیم گرچه فرانسه زبانها تا حدودی آنرا درست تلفظ می‌کنند، لیکن وقتی یک نفر انگلیسی زبان بخواهد آن را بخواند آن را "آبران" خواهد خواند که مورد نظر ما نیست و اگر او بخواهد آنچه را ما تلفظ می‌کنیم بنویسد Eirran یا Eirraan و یا Erahnn خواهد نوشت که ما از دیدن چنین نوشته‌ای تعجب خواهیم کرد. جالب است بدانید برخی از این نوشته‌های عجیب که اکثر ایرانیان با آن ناآشنا هستند بایستی این توانمندی را بدست بیاورند که دو جانبه در دو زبان کار کنند درست مثل آنچه امروزه مورد استفاده نرم‌افزارهای وزارت خارجه آمریکا و کتابخانه کنگره قرار گرفته این نرم‌افزارها قادر هستند فارسی را به نوشتار انگلیسی و بالعکس کلمات انگلیسی را به فارسی تبدیل کنند؛ در تنظیم چنین قواعدی که نیاز اجتناب‌ناپذیر آینده می‌باشد، جای یک فرهنگستان ملی در زبان و ادب پارسی خالی است. برای اطلاع بیشتر در اینباره و اطلاع از اختلاف سلیقه بین مترجمان و نویسندگان در نوشتار فارسی و پرهیز از یک جنگ سرد و ویرایشی می‌توان به سایت‌های مختلف مندرج پاورقی این پیشگفتار مراجعه کرد.^۱

۱ - <http://www.loc.gov/catdir/cpsol/roman.html>

<http://psw.ocic.org/software.htm>

<http://behnevis.com/help.html>

سخن آخر در باب تشکر و قدردانی

امید است حاصل این کوشش مختصر که به هنگام تألیف و تنظیم مرانیز بیش از حد انتظار متحول ساخت و افق‌های جدیدی را بر من گشود، مورد استفاده صاحب‌نظران، پژوهشگران و دانشجویان علم اقتصاد قرار گیرد و همین اثر را بر همه خوانندگان عزیز بگذارد و ضمناً نقد و اظهار نظر این بزرگواران در فرصت لازم برای تکمیل و بازنگری در چاپ بعدی چراغ راه مؤلف باشد. در تهیه و تدوین این اثر از هماهنگی عمومی، اعمال سلیقه و مشورت همسرم خانم منصوره شبانی و کمک‌های علمی، استخراج ترجمه و جستجوهای کامپیوتری فرزندانم آرش و رامین قنادان هم چنین از همکاری وسیع خانم راضیه قاهری در خدمات علمی تألیف و در جستجوی اینترنتی از کمک خانم آناهیتا پورمحمود و در ترجمه مقابله و تلخیص متون از کمک‌های خانم فهیمه تائی در نهایت در طراحی و پردازش صفحات و ماشین نویسی کتاب از کمک خانم مریم سودمد بهر جستجو و ویرایش ادبی این اثر را در بسیاری از موارد دوستان باریک‌بین من، آقایان فیروز گوهری و دکتر ابوالفضل بختیاری بر عهده داشته‌اند که به این ترتیب از خدمات و زحمات همه آنان قدردانی می‌نمایم.

محمود قنادان

تهران - فروردین - ۱۳۹۱

mghanadan@hotmail.com

http://www.farsibazar.com/farsikon/farsigardan_fa.html

<http://authorities.loc.gov>

<http://authorities.loc.gov/help/contents.htm>

<http://authorities.loc.gov/cgi-bin/Pwebrecon.cgi?DB=Local&PAGE=First>